

O programu *Forum za zelene ideje* i uslovima prijave

O programu

Generalni cilj programa Forum za zelene ideje je da motiviše udružene građane da primenjuju uspešne poslovne prakse, tehnologije i znanja poslovnog sektora kako bi rešili društvene probleme u okviru svojih zajednica, i time doprineli očuvanju životne sredine i održivog razvoja.

U partnerstvu sa [Fondom braće Rokfeler](#) i [Balkan Green Ideas Foundation](#) tražimo kreativne i inovativne ideje za organizovanje i zajedničko rešavanje društvenih problema oslanjajući se na resurse iz zajednice, uz očuvanje životne sredine.

Program je namenjen udruženjima građana, fondacijama, zadužbinama, zadrugama i privrednim društvima koji planiraju da postanu solidarni preduzetnici ili su u solidarnom preduzetništvu početnici.

Usmerili smo se na formalno udružene građane i građanke, a ne na pojedinke i pojedince, jer verujemo da uzajamnost i međusobna podrška, kao osnovne vrednosti i principi solidarne ekonomije, moraju biti primenjeni i u nastajanju i načinu rada solidarnog preduzeća. Uz to, jedna od neophodnih karakteristika jeste da se način organizovanja i struktura vlasništva zasnivaju na principima demokratskog upravljanja, što implicira organizovane grupe građana koje kontinuirano razvijaju sistem zajedničkog rada.

Program je usmeren na podršku zelenim idejama — pravo sadašnje generacije na iskorišćavanje resursa i životne sredine ne sme da ugrozi isto takvo pravo budućim naraštajima. Usmereni smo na podršku solidarnim preduzetnicima koji eksploataciju resursa, upravljanje investicijama, tehnološki razvoj i institucionalne promene usklađuju sa budućim, a ne samo sa sadašnjim potrebama.

Zelene ideje koje podržavamo doprinose jednom ili više od sledećih ciljeva održivog razvoja: 2. Svet bez gladi; 7. Dostupna i obnovljiva energija; 8. Dostojanstven rast i ekonomski razvoj; 11. Održivi gradovi i zajednice; 12. Odgovorna potrošnja i proizvodnja; 13. Akcija za klimu i 15. Život na zemlji.

Više o ciljevima održivog razvoja možete pročitati [na sajtu UNDP-a](#).

Specifični ciljevi programa

1. Promovisanje kreativnosti u prilagođavanju poslovnih modela rešavanju društvenih problema kroz predstavljanje primera dobre prakse i edukaciju građanki i građana;
2. Podsticanje razvoja održivosti solidarnih preduzetnika ciljanom i vođenom finansijskom podrškom.

Uslovi konkursa

Ko može konkurisati?

Za učešće u programu mogu se prijaviti **pravna lica registrovana u Republici Srbiji** — **udruženja, fondacije, zadužbine, zadruge i privredna društva** (ortačka društva, komaditna društva, društva sa ograničenom odgovornošću i akcionarska društva):

- čiji su zakonski zastupnici domaća fizička ili pravna lica;
- čiji su članovi/članice i/ili osnivači/osnivačice domaća i strana fizička i pravna lica;
- koja planiraju da postanu solidarni preduzetnici ili su u solidarnom preduzetništvu početnici;
- čiji godišnji profit ne prelazi 1.200.000,00 dinara.

Odrednica **solidarni preduzetnici u pripremi** znači da je pravno lice u fazi planiranja i/ili pokretanja solidarnog preduzeća.

Odrednica **solidarni preduzetnici početnici** znači da pravno lice realizuje poslovni plan solidarnog preduzeća najviše tri godine. **Ograničenje od tri godine ne odnosi se dužinu postojanja pravnog lica koje se prijavljuje već na trajanje zelene ideje koju to pravno lice realizuje.**

Početak realizacije poslovnog plana solidarnog preduzeća smatramo početak prodaje proizvoda ili usluga na tržištu.

Za detaljnije informacije o našoj definiciji solidarnog preduzetništva molimo vas da pogledate definicije i objašnjenja u prilogu [Definicije i pojašnjenje pojmova](#).

Šta podržavamo?

U ovom programu podržavamo **održiv razvoj** solidarnih preduzetnika u pripremi ili početnika. To znači da u prijavi želimo da vidimo **plan rada i razvoja celokupnog solidarnog preduzeća**. Tokom učešća u programu, u kasnijim fazama nakon prvog odabira i obaveznog treninga, korisnici će odlučivati u kom delu poslovanja bi upotrebili donaciju iz ovog programa.

Za dobitnike novčane donacije ne postoje ograničenja u vrsti i obimu aktivnosti koje će biti finansirane, tj. mogu se predvideti svi neophodni troškovi za pokretanje ili razvoj solidarnog preduzeća (kupovina opreme, materijala, građevinski radovi, različite konsultantske usluge i sl).

Učešće drugih donatora je poželjno, ali nije uslov za dobijanje donacije.

Učešće koje solidarni preduzetnici ostvaruju od prihodovne delatnosti mora biti sastavni deo plana poslovanja.

Kako i kada konkurisati?

Za učešće u programu ZELENE IDEJE, možete se prijaviti tokom trajanja konkursa za novi ciklus. **Aktuelni konkurs je otvoren do 10. maja 2023. godine u 23:59h.**

Prijava se vrši:

- Popunjavanjem onlajn [Prijavnog formulara A](#);
- Popunjavanjem i slanjem [Budžeta A](#).

Za pitanja i nedoumice u vezi sa konkurisanjem možete konsultovati [dokument sa često postavljanim pitanjima](#).

Nepotpune prijave i prijave podnete posle navedenog roka (10. maj 2023. godine u 23:59h) neće biti razmatrane.

Ukoliko budete imali dodatna pitanja ili nedoumice, naš tim će vam rado pružiti podršku. Možete nam se obratiti mejlom na zeleneideje@tragfondacija.org, **zaključno sa 28.04.2023. godine.**

Obaveze tokom učešća u programu

Svi prijavljeni za učešće u programu dobijaju informaciju o rezultatima prvog kruga odabira **najkasnije do 15. maja 2023. godine.**

Ukoliko ste odabrani za dalje učešće u programu, **obavezni ste da učestvujete na obuci o solidarnom preduzetništvu.** Obuka će biti održana **od 26. do 28. maja 2023. godine u Beogradu** i obavezno je prisustvo jednog do dva predstavnika.

Nakon obuke, svim učesnicima/cama će biti dostavljeni obrasci *Prijavni formular B i Budžet B*, koje će oni zatim popuniti i koji su **obavezni za učešće u narednim koracima programa.**

Učešće u programu podrazumeva **obavezno učešće na nacionalnom Forumu za zelene ideje** — javnom događaju koji uključuje:

- javne prezentacije korisnika (ne duže od 15 minuta, uključujući i deo vremena posvećen pitanjima žirija/publika i odgovorima);
- odlučivanje Žirija za zelene ideje;
- javnu dodelu donacija za tri najbolje plasirana solidarna preduzeća.

Nacionalni Forum za zelene ideje biće održan 20. juna 2023. godine u Beogradu. Ukoliko dobijete donaciju na nacionalnom Forumu, u obavezi ste da učestvujete [na regionalnom takmičenju Zelene ideje Balkana](#) u organizaciji Fonda braće Rokfeler, koje se održava krajem septembra 2023. godine.

Uslovi za korišćenje donacije

U okviru programa, finansijski podržavamo tri solidarna preduzetnika.

ZELENE IDEJE

Prvoplasirani, drugoplasirani i trećeplasirani solidarni preduzetnici dobijaju donaciju od 5.000,00 američkih dolara u dinarskoj protivvrednosti, za razvoj solidarnog preduzeća prema planu definisanom u aplikacionom paketu B, koji je i sastavni deo ugovora o donaciji.

Period trajanja ugovora o donaciji je **od 9 do 12 meseci**. Dobijena sredstva se koriste prema planu (definisanom u aplikacionom paketu B), koji je sastavni deo ugovora o donaciji, sa obavezom podnošenja programskog i finansijskog izveštaja Trag fondaciji po završetku.

Pored donacije na nacionalnom Forumu, svi dobitnici donacije učestvuju na regionalnom takmičenju *Zelene ideje Balkana* Fonda braće Rokfeler i takmiče se za dodatni fond od ukupno 40.000,00 američkih dolara u dve kategorije:

- koncept zelene ideje i
- razvijena zelena ideja.

Pojedinačne nagrade će iznositi od iznositi 5.000,00 do 10.000,00 američkih dolara, u zavisnosti od kategorije.

Na regionalnom takmičenju, pored učesnika iz Srbije, učestvovalaće po tri predstavnika partnerskih fondacija iz Albanije, Bosne i Hercegovine, Crne Gore, Grčke, Kosova i Severne Makedonije.

Ukoliko korisnik dobije donaciju na regionalnom takmičenju, ona se pridružuje donaciji sa nacionalnog Forumu. Uslovi korišćenja regionalne nagrade isti su kao za korisnike nacionalne donacije.

Dobitnici nacionalne nagrade sklapaju ugovor o donaciji sa Trag fondacijom, zaključno sa 1. septembrom 2023. i sprovode planirane aktivnosti najkasnije do 30. septembra 2024. godine.

Dobitnici donacija izveštavaju o realizaciji plana definisanog u Prijavnom formularu B i Budžetu B u:

- Periodičnom finansijskom izveštaju koji se šalje najkasnije 15 dana nakon potrošenih više od 50% od ukupne vrednosti ugovora o donaciji;
- Finalnom narativnom i finansijskom izveštaju najkasnije 15 dana od dana isteka roka na koji je zaključen ugovor o donaciji.

Procedura odabira i kriterijumi za ocenjivanje

Procedura odabira

Planovi prijavljenih i učesnika/ca programa selektuju se dvostepeno.

Prvi krug odabira obavlja programski tim Trag fondacije. Preduslov je administrativna provera koja podrazumeva:

- da je prijava podneta na vreme, prema uputstvu za prijavljivanje, sa svim prilogima;
- da je podnosilac u okvirima ciljnih grupa kojima je program namenjen (udruženje, fondacija, zadužbina, zadruga ili privredno društvo);
- da je podnosilac kraće od tri godine na tržištu sa proizvodima solidarnog preduzeća;
- da su popunjena sva obavezna polja u prijavi.

ZELENE IDEJE

- U prvom krugu odabira određen je fiksni minimum bodova (60 od mogućih 100) za prolazak u drugi krug. Procedura odabira u prvom krugu podrazumeva rang-listu prijava. Između 10 i 12 prvoplasiranih pozivaju se na obuku, u zavisnosti od raspoloživih kapaciteta.

Svi prijavljeni korisnici čije su prijave stigle dobijaju ili pismo odbijanja ili pismo prihvatanja i poziva na trening, sa potvrdom kalendara daljih obaveza u programu.

Drugi krug odabira, odnosno konačnu odluku o dodeli donacija na nacionalnom nivou, donosi Žiri za zelene ideje koji ima do 5 članica/članova (predstavnici donatora, partnera i nezavisni eksperti).

Članice i članovi Žirija za zelene ideje odlučuju na osnovu:

1. Aplikacionog paketa B (Prijavni formular i budžet);
2. Izveštaja o proceni kvaliteta poslovnih planova, za svakog prijavljenog koji je redovno pohađao trening i pozvan je na nacionalni Forum;
3. Javne prezentacije korisnika (ne duže od 15 minuta, sa pitanjima).

Kriterijumi za ocenjivanje

Isti kriterijumi se koriste u oba kruga odabira.

Aplikacioni paket B, koji se popunjava nakon treninga, ostavlja prostor za detaljnije i sveobuhvatnije razrađivanje poslovnog plana, pa je i odlučivanje u drugom krugu oslonjeno na detaljnije razrađene kriterijume.

Opšti utisak (10% mogućeg ukupnog broja bodova)

Ocenjuje se: ubedljivost predstavljenog plana i ubedljivost predstavnika u nastupu; utemeljenost društvene misije u odnosu na predstavljanje stanja u zajednici i potrebe i probleme ciljnih grupa; realističnost očekivanja i planiranih resursa; celovitost i povezanost elemenata poslovnog plana; kreativnost, inovativnost plana.

Društvena misija (25% mogućeg ukupnog broja bodova)

Ocenjuje se: kvalitet i jasnoća predstavljene procene stanja u zajednici; povezanost društvene misije sa predstavljenim problemima; povezanost društvene misije i poslovne delatnosti; jasnoća definisanja očekivanih rezultata, pre svega u delu merljivosti; povezanost očekivanih rezultata sa poslovnim planom; odnos očekivanih rezultata i kapaciteta podnosioca; uključivanje resursa iz zajednice; odnos prema resursima i životnoj sredini.

Poslovna delatnost (30% mogućeg ukupnog broja bodova)

Ocenjuje se: jasnoća i kvalitet definisanja proizvoda/usluga; relevantnost i preciznost u definisanju proizvodnog procesa; jasnoća definisanja, odnosno profilisanja kupaca; zasnovanost i kvalitet procene mogućeg i dovoljnog plasmana proizvoda; kvalitet planirane promocije i plasmana proizvoda/usluga; odnos prema konkurenciji; preciznost u opisu konkurencije.

ZELENE IDEJE

Odnos prema životnoj sredini (15% mogućeg ukupnog broja bodova)

Ocenjuje se: prepoznavanje uticaja poslovanja na životnu sredinu; aktivnosti prevencije, smanjenja uticaja i/ili rekuperacije i/ili reparacije; odnos prema dobavljačima i distributerima koji (ne) štite životnu sredinu.

Finansijska projekcija (20% mogućeg ukupnog broja bodova)

Ocenjuje se: realističnost i logičnost cenovne politike; kvalitet, podrobnost, sveobuhvatnost projekcije prihoda i rashoda; podrobnost procene indirektnih troškova; procena profitabilnosti; plan direktnih ulaganja i povezanost sa društvenom misijom.